

П. Г. УДХАУС
ЗАРОВЕНО БОГАТСТВО

Част 0 от „Г-н Мълинър“

Превод от английски: Веселина Тихолова, 1997

chitanka.info

В бара на „Въдичарски отдих“ обстановката в Германия беше поредната точка в дискусиата и всички се съгласиха, че Хитлер е застанал на фатален кръстопът и скоро ще трябва да направи нещо съдбовно. Настоящата му политика, заключи дълбокомислено едно Уиски със сода, си е чисто швабско шикалкавене.

— Той или трябва да ги пусне, или да ги обръсне — заяви категорично Уискито със сода. — Не може така — хем бик, хем с виме. Един мъж или има мустаци, или не. Средно положение няма.

Мисловната пауза, която настъпи след тези проникновени думи, бе нарушена от един Дребен костур.

— Като говорим за мустаци — рече той, — в днешно време такова нещо вече не се намира. Не и онова, което аз наричам истински мустак. Защо ли е така?

— Често съм си задавал същия въпрос — отвърна един Джин с вермут. — Къде са, питал съм се нееднократно, дългите и разклонени като портиерски метли масури от моето детство? Вкъщи в албума имам снимка на дядо ми като млад. От него се виждат само чифт очи над гъст градински плет от първокласни косми.

— Имаха специални чаши — додаде Дребния костур, — за да пазят растителността си от топване в кафето. О, минало незабравимо, о, пресвещени старини! Всичко е безвъзвратно изгубено.

На това място мистър Мълинър поклати глава.

— Не съвсем — обади се той, съсредоточено разклащайки своя скоч с лимон. — Признавам, че наистина се срещат по-рядко отпреди, но в отдалечените селски райони все още процъфтява интересна телесна флора. Онова, което поддържа живота на тамошния поднос хресталак, отчасти е суката, а отчасти — добрият, здрав дух на аматьорския спорт, който в крайна сметка е направил от английската нация това, което е.

Дребния костур отвърна, че нещо не му е съвсем ясно.

— Имам предвид — обясни търпеливо мистър Мълинър, — че в затътената провинция животът няма какво толкова да предложи от гледна точка на развлечения на мъжете, които са се зарили по цяла година на село като нерез в бунице, та затова, по липса на друго по-благородно занимание, те се надпреварват да въдят мустаци.

— Нещо като състезание, така ли?

— Именно. Един едър земевладелец се стреми да надмине съседа по пищност на своята растителност, а съответният съсед пък, настървен като тибетски як в любовен период, мигом отвърща на предизвикателството. И лека-полека около тези в началото невинни състезания пламват изгарящи страсти и се сключват заробващи облози. Или поне така твърди моят племенник Бранспет, художникът. А той би трябвало да знае, защото сегашното му благоденствие и щастие се дължат именно на един такъв облог.

— И той ли си е пуснал мустаци?

— Не. Бранспет просто попаднал във водовъртежа на една епохална борба за надмощие между граф Бромбъро от Замъка Ръмплинг, край Долен Ръмплинг, графство Норфък, от една страна, и сър Престън Потър, баронет от Кулите на Уоплей в същото графство, от друга страна. Всъщност по-голямата част от качествените мустаци в наше време никнат в Норфък и Сафък. Предполагам, че свежий, влажен морски въздух допринася за правилния им растеж. Най-вероятно соленият бриз в комбинация с някое друго стимулиращо средство бил подхранил мустаците на лорд Бромбъро и на сър Престън Потър, защото по това време в цяла Англия нямало други такива екземпляри като Великолепните на първия и Сърцепокорителите на втория.

Мюриъл, прелестната щерка на лорд Бромбъро (обясни мистър Мълинър), била тази, която дала горните названия на двата мустака. Тя била романтична девойка с богато въображение, пристрастена към четене на древни саги и романи и приложила в съвременните условия практиката на някогашните херои да даряват с имена любимите си мечове.

Крал Артур, ако си спомняте, си имал своя Ескалибур, Карл Велики, кралят на франките и император на Свещената римска империя — своя Фламберж, Дулен Майенски — своя Мервейоз, ще рече Прекрасен. Тъй че Мюриъл решила, че няма никаква причина този достоен обичай да тъне в забвение. Чудесна идея, така си мислела тя, а когато племенникът ми Бранспет ми разказа за нея, и аз я помислих за чудесна, да не говорим, че когато Мюриъл му я споделила, и той я помислил за чудесна.

Защото Мюриъл и Бранспет се запознали малко преди да започне тази история. За разлика от баща си, който никога не напускал

фамилните ливади, момичето често идвало в Лондон и по време на едно такова посещение срещнало Бранспет.

Що се отнася до моя племенник, за него това било любов от пръв поглед. Не след дълго и самата Мюриъл признала, че споделя тия му чувства. Усетила, че са си близки като две копърки в консерва в момента, когато разбрала, че танцовите им стъпки си пасват, а когато пък той предложил да нарисува портрета ѝ безплатно, в очите ѝ се появила искрица, която не може да бъде сбъркана. Още по средата на първия сеанс Бранспет я взел в прегръдките си, а тя се сгушила в пазвата му с тихо, гъргорещо мъркане. Всеки един от тях безпогрешно осъзнал, че е намерил своя спътник в живота.

Та такива били вътрешнополитическите отношения на младата двойка към момента, когато една лятна утрин телефонът на Бранспет иззвънял. Като вдигнал слушалката, той чул гласа на любимата чучулига.

— Здравсти, палав разбойнико — рекла тя.

— Здравсти, Бабо Яго — отвърнал той. — Откъде се обаждаш?

— От Ръмплинг. Слушай. Имам една работа за тебе.

— Каква работа?

— Една поръчка. Татко иска да му се направи портрет.

— А, виж ти?

— Да. Зловещото му намерение е да го подари на местния Мъжки клуб. Не знам какво лошо са му сторили горките хорица. Ще бъде голям удар за тях, когато разберат какво им се готви.

— Защо, да не би баща ти да мяза на недоубит караконджул?

— Не можеш и да си представиш колко си прав. Целият е изтъкан от мустак и вежди. Ама трябва лично да го видиш, за да разбереш колко жесток е понякога Господ към околните.

— Гадничко, а?

— Мили Боже! Направо жива отврат. Е, какво ще кажеш? Вече уведомих татенцето, че летиш към него барабар със статива и палитрата.

— Така да бъде — отвърнал Бранспет, — пристигам днес следобед.

И удържал на думата си. Хванал влака в 3,15 от Ливърпул стрийт, в 7,20 слязъл на малката гара на Долен Ръмплинг, а в Замъка бил точно навреме, за да се натруфи за вечеря.

В обличането Бранспет винаги е бил по-бърз и от новобранец, но този път надминал себе си, защото жадувал да види Мюриъл след дългата разлъка. Препуснал като влюбено какаду към гостната, като си нахлузил вратовръзката в крачка, но там установил, че нетърпението му го е довело твърде рано. Единственият обитател на стаята в момента на влизането му бил някакъв трикрилен гардероб, който той по предварителното описание взел за домакина. Освен няколко свенливо показващи се кожени изделия, като уши и връх на нос, всичко останало било само непрогледен космалак. Ако не бил зърнал тази гледка, ми каза Бранспет, никога не би разбрал пълното значение на думите на Иванджелин от поемата на Лонгфелоу: „Ето ги горите тилилейски.“

Племенникът ми като истински Мълинър се представил почтително.

— Добър вечер, лорд Бромбъро. Казвам се Мълинър.

Другият го изгледал — над живия плет — с някакво неудоволствие, както правилно се сторило на Бранспет.

— Какво искаш да кажеш с това лорд Бромбъро? — заял се кисело стайният инвентар.

Бранспет отвърнал, че иска да каже точно лорд Бромбъро.

— Аз не съм лорд Бромбъро — кльцнал го язвително мустаконосецът.

Бранспет се смутил.

— А, не сте ли? Съжалявам.

— Това е добре — рекъл мъжът. — И откъде ти щукна в тиквата тъпата идея, че аз съм старият Бромбъро?

— Казаха ми, че имал огромен мустак.

— Кой ти изгърси тая глупост?

— Дъщеря му.

Оня изпръхтял в междумустачието си с енергичността на мъжка камила.

— Как можеш да вярваш на приказките на разни дъщери? Тя е предубедена. Субективна. Пристрастна. Заслепена от синовна обич и тем подобните му. Ако исках експертно мнение за който и да било мустак, не бих отишъл при нечия си дъщеря. Ще отида при някой, който разбира от мустаци. „Мистър Уокиншоу“ — ще му река, или както там му е името... Мустакът на Бромбъро бил огромен! Пфу!

Бромбъро има там някакъв израстък — или нещо такова. Признавам — не е гладко избръснат, но... чак пък огромен? Ами! Абсурд! Смешно! Нелепо! По-голяма щуротия не съм чувал в живота си.

И трикрилният гардероб се фръцнал сприхаво, а видът му бил толкова обиден, че на Бранспет сърце не му дало да продължи светския разговор. Като промърморил нещо от рода на идиотщината, че си забравил кърпичката, той се изсулил от стаята и почнал да се размотава на площадката отвън. Ето ти, скоро доприпкала и Мюриъл, по-хубава отвсякога.

Тя била очарована да го види.

— Здравей, Бранспет, ти, стари мошенико — изчуруликала сърдечно девойката. — Значи пристигна, а? Защо си се паркирал тука на стълбите? Трябваше да влезеш в гостната.

Бранспет хвърлил едно око към затворените порти и заговорнически снишил глас.

— Там има един порядъчно космат тип, който може да удари в земята и най-представителния екземпляр на хималайския снежен човек. Да не говорим за африканските горили, чиито муцуни пред неговата са гладки като паче яйце. И тоя тип изобщо не е настроен приятелски. Взех го за баща ти и го поздравих учтиво до синовност, а той избухна като Попокатепетъл. Май го раздразни, дето споменах големите мустаци на твоя старец.

Момичето се разсмяло.

— О, Боже! Ти си сложил пръст в раната. Старият Потър се пука от ревност заради постижението на татко. Сър Престън Потър от Кулите на Уоплей, един от най-известните тукашни баронети. Той и синът му ни гостуват.

Тя спряла, за да се обърне към иконома, вежлив беловлас старец, който в този момент пълпел по стълбите.

— Здравей, Фипс. Качваш се да обявиш чая и скаридите ли? Баща ми и мистър Потър май още не са слезли. А, ето го татко — казала тя при появата на мъж на средна възраст с умопомрачителни празоподобни атрибути, посадени насред лицето му. — Татко, това е мистър Мълинър.

Докато се ръкували, Бранспет изгледал домакина си внимателно и сърцето му се свило. Разбрал, че задачата да изобрази ширналата се пред него батална гледка върху обикновено платно няма да е шега

работа. Инсинуациите на сър Престън Потър били напълно безпочвени. Растителността под ноздрите на лорд Бромбъро била феноменално проточена и не по-малко гъста от оная, която криела лика на баронета от очите на обществото. Всъщност на моя племенник му минало през ума, че работата, която му предстояла, била повече за пейзажист, отколкото за портретист.

Сър Престън Потър обаче, който в този момент цъфнал на прага на гостната, упорито си знаел неговата. Той изгледал подигравателно съперника си.

— Мустака ли си подрязваше, Бромбъро?

— Разбира се, че не съм си подрязвал мустака — отвърнал лорд Бромбъро накриво. Било ясно като бял ден, че между двамата тегнела кобна неприязън. — Защо, по дяволите, да си подрязвам мустака? Откъде го измисли пък това?

— Рекох си, че се е свил от прането — продължи сър Престън Потър. — Много късичък ми се вижда, много късичък. Сигурно са го нападнали молците.

Лорд Бромбъро потреперил от просташката обида, но добрите маниери потиснали пиперливите думи, които тутакси се наредили на езика му като лястовици по жица. Все пак той бил домакинът. Като се съдържал с нечовешки усилия, лордът дипломатично насочил разговора към особеностите при отглеждането, торенето и консумацията на ранното кръмно цвекло. И докато говорел по въпроса с неподозирана вещина, с демостеновско красноречие и даже с патос, един млад мъж със сламеноруса коса се пръкнал изневиделица, забързан по стълбите.

— Размърдай си кокалите, Едуин! — извикала нетърпеливо Мюриъл. — Откога те чакаме всички.

— О, много съжалявам — отвърнал притеснено младежът.

— И би трябвало. Е, вече си тука и искам да ти представя мистър Мълинър. Той дойде да нарисува портрета на татко. Мистър Мълинър... мистър Потър, моят годеник.

— Вечерята е сервирана — прохъхрил учтиво икономът Фипс.

За племенника ми Бранспет предвкушаната кулинарна вакханалия минала в нещо като кошмарен транс. Той ровичкал с безразличие храната и се включвал толкова рядко в разговора, че ако

някой го наблюдавал отстрани, би си помислил, че е глухоням на пълна диета. Едва ли обаче можем да го виним за това, след като момчето било преживяло жесток и мръснишки удар. Малко неща могат толкова силно да разтърсят влюбения до уши и да го изкарат от равновесие, колкото изненадата, че любимата му Дулсинея е сгодена за друг. Думите на Мюриъл му подействали като ритник в корема, нанесен от току-що подкован катър. При това, освен че се гърчел от непоносима душевна агония, Бранспет бил напълно объркан.

Този Едуин Потър изобщо не бил вторият Кларк Гейбъл или някой друг свалч от сорта. Като го изучил отблизо, Бранспет не можал да открие нито едно от ония мъжки качества, които се загнездват в женските сърца. Имал смотано безизразно лице, най-красивата част от което бил монокълтът, а на всичкото отгоре съвсем очебийно мязал на мухльо втора категория. Племенникът ми не проумявал нищо. И решил при първа възможност да се докопа до Мюриъл и да проведе щателно разследване.

Но такава му се удала едва на следващия ден преди обяда. Цялата сутрин минала в скициране на бащата. Като приключил с беглото нахвърляне на растителния пейзаж, Бранспет излязъл да си поеме въздух в градината и видял възделената си излегната в един хамак между две дървета на края на голямата поляна.

Той се отправил към нея с бързи и нервни, но решителни крачки. Чувствал се отритнат, изтерзан и гневен. Първите му впечатления от лорд Бромбъро не го били подвели. Рисуването на портрета, точно както се опасявал, щяло да се окаже жестоко изпитание на волята и куража му. От лицето на графа не се виждало почти нищо, достойно за четката на един портретист. Все едно го били наели да изографиса клиент, който по някаква си негова причина настоява да лежи зад купа сено.

Чувствата на племенника ми придали необичайна рязкост на гласа му. Първоначалното му „Ехей“ прозвучало като опит за подкарване на стадо крави.

Девојката се изправила.

— О, здрасти — рекла тя.

— О, здрасти и на тебе, даже два пъти здрасти — отвърнал Бранспет. — Само че я да оставим здрастите и да се заемем с обясненията.

— Какво те озадачава?

— Тоя твой годеж.

— А, това ли?

— Да, това. Хубава изненада ми сервира, няма що. Много готин начин да ми кажеш „Добре дошъл в Замъка Ръмплинг“, не мислиш ли?
— Бранспет се задавил. — Дойдох тука с мисълта, че ме обичаш...

— Но аз те обичам.

— Какво!

— Лудо. Пламенно.

— Тогава защо, дявол го взел, те намирам сгодена за тоя скапан Потър?

Мюриъл въздъхнала.

— Това е стара, стара история.

— Кое е стара, стара история?

— Това. Много е просто, ако само се опиташ да вникнеш. Едва ли друго момиче на тоя свят обожава мъж така, както аз обожавам теб, Бранспет, но татко няма пукнат грош... Знаеш какво е в днешно време да си едър земевладелец. Обречен си на пълна нищета. Между нас да си остане, като заговорихме, на твое място бих поискала някакъв аванс за тоя портрет...

Бранспет разбрал тънкия намек.

— Тоя смотан Потър да не би да е фрашкан с пари?

— Да ги ринеш с лопата. Сър Престън произвежда прочутите „Пушени трапезни мръвки на Потър“.

Последвала гробна тишина.

— Хм — изхъмкал след време Бранспет.

— Именно. Разбираш ли сега? О, Бранспет — гласът на девойката треперел, — защо нямаш пари? Само ако имаше и най-оскъдния доход — достатъчен за апартамент в Мейфеър и малка виличка някъде в провинцията, и няколко първокласни автомобила, и бяла спретната къщурка в Южна Франция, и местенце за риболов на някоя по-прилична река — тогава бих рискувала всичко в името на любовта. Но сега...

Отново последвала гробна тишина.

— Това, което ти трябва — продължила след време Мюриъл, — е да измислиш някое ново животно за филмите. В новите животни са парите. Вземи Уолт Дисни например.

Бранспет подскочил. Пустата му Мюриъл, че тя му четяла мислите като отворена книга. Подобно на всички млади художници, и неговата амбиция била да измисли някой непознат рисуван образ за киното. Това, което жадно жадувал да направи, както Веласкес би жадувал, ако живееше днес, е да измайстори някой нов Мики Маус, после да спре да работи, да сложи четката настрана и да наблюдава само как парите се стичат към него като пълноводен поток.

— Не е толкова лесно — промълвил Бранспет печално.

— Опитвал ли си се?

— Разбира се, че съм се опитвал. От години чакам Божията искра. Мислех си, че съм случил с Кокошката Хилда и Плъха Бърти, но никой не ги и погледна дори. Сега разбирам, че са били бледи и бездушни като хербаризирана дървеница. На мене ми трябва пряко вдъхновение.

— Татко нищо ли не ти напомня?

Бранспет поклатил глава.

— Не. Сутринта изучавах баща ти внимателно, готов да хвана всеки намек...

— На морж?

— Не. Лорд Бромбъро наистина прилича на морж, но не и на смешен морж. Този негов мустак е по-скоро царствен, отколкото смешен. Той извиква у зрителя чувство на страхопочитание. Все едно гледаш египетска пирамида. Разбираш какъв робски труд е положен, каква неистова борба се е водила за всеки косъм и всеки сантиметър. За да откърми човек подобни дипли, трябва да е един съвременен Сизиф, готов на цял живот неблагодарен, къртовски труд...

— О, не. Допреди няколко години татко изобщо нямаше мустаци. Едва когато сър Престън си пусна и взе да ги развява насреща му на събранията на Областния съвет, той се зае с тая работа. Но защо — запитало пламенно момичето, — защо си губим времето с приказки за мустаци? Целуни ме, Бранспет. Имаме малко време преди обяда.

Бранспет направил каквото му било поръчано и така инцидентът приключил.

Нямам намерение (продължи мистър Мълинър, който бе прекъснал разказа си, за да помоли мис Посълтуейт, добрата ни

барманка, за още един топъл скоч с лимон) да се спирам в детайли на мъката, която терзаела племенника ми Бранспет в дните, последвали този тъй болезнен разговор. Гледката на една нежна артистична душа, прикована на стълба на мъчението, не е от най-приятните. Достатъчно е да кажем, че с всеки изминал ден отчаянието му се засилвало.

Дали от тежките мисли по разбитата любов, или от изтощителните опити да нарисува портрета на лорд Бромбъро, или от непрестанните заяждания между двамата мустакопритежатели, или от гледката на Едуин Потър, който се усуквал около Мюриъл като глистоподобна усойница, или пък от неуспеха да измисли смешно животно за киното, от каквото и да е, но здравият Бранспетов тен започнал да избледнява до някаква пепелява гама, а очите му взели да блестят трескаво. Преди края на първата седмица той вече представлявал сърцераздирателна картинка, по която в училище спокойно можели да изучават „Клетниците“ на Виктор Юго и която нямало как да не извика жалост у милозливите души.

Икономът Фипс бил именно такава сърцеотдайна и милозлива душа, при това още от детинство. Бранспет нямало как да не предизвика неговото съжаление, в резултат на което възрастният човек великодушно решил да направи нещо, с което поне малко да облекчи неволите му. Средството, което му се сторило подходящо, било бутилка шампанско. Пенливото питие можело да се окаже по-скоро успокоително, отколкото изцерително лекарство, но икономът вярвал, че дори и временно, то ще върне розовия цвят върху повехналите бузи на Бранспет. Така че на петата нощ от Бранспетовия престой занесъл в спалнята му горепосоченото шише, сварвайки го в раирана пижама и мокър от сълзи копринен халат, проснат на леглото и вперил безутешен поглед в коравосърдечния таван.

Денят, който си отивал, бил особено тежък за моя племенник. Времето било необикновено горещо и това засилило унилостта му дотам, че докато леел пот над мустаците на лорд Бромбъро, усетил, че юнашката му гръд се изпълва с мълчалив бунт. Преди края на следобедния сеанс изпитал яростно чувство на сляпа омраза към въпросния шубрак. Де да имах кураж, мислел си той, както бикът си мисли за тореадора, да се хвърля в него с брадва в ръка като пионер в някоя дива страна, разчистващ път сред джунглата. Когато Фипс го

намерил, Бранспет бил със стиснати юмруци и с прехапана горна устна.

— Донесох ви малко шампанско, сър — изрекъл загрижено Фипс, както само един мил, беловлас иконом може. — Хрумна ми, че сигурно имате нужда от освежително.

Бранспет бил трогнат. Той се изправил, а искрометният му поглед омекнал като маруля на слънце.

— Много мило от твоя страна — казал той. — Ти си съвсем прав. Няма да ми е излишна някоя и друга глътка от стария зимник. Направо съм капнал. От времето ще да е.

Лека усмивка заиграла на лицето на икономата, когато гледал как младежът гаврътнал половин бутилка на един дъх.

— Не, сър. Не мисля, че е от времето. Можете да бъдете съвсем откровен с мене, сър. Разбирам ви. Трябва да е много тежко да рисувате Негова светлост. Вече няколко по-слабохарактерни художници са се отказвали. Миналата пролет дойде един млад човек, който трябваше да бъде преместен в разбирате-каква-болница. В началото беше странен и замислен в продължение на няколко дни, а после една нощ изведнъж го намерихме на върха на градинската стълба, гол-голеничък, да скубе бръшляна от западната стена. Мустаците на Негова светлост му бяха дошли малко множко.

Бранспет изстенал и отново напълнил чаша. Той много добре разбирал как се е чувствал онзи негов клет събрат по четка и съдба.

— Иронията на съдбата е в това — продължил доверително икономът, — че нещата щяха да са също толкова лоши дори и мустаците да ги нямаше. Служа в замъка от много години и мога да ви уверя, че и гладко обръснат, Негова светлост беше изпитание за окото. Ами, сър, ако ви кажа честно, че всъщност почувствах облекчение, когато той си пусна мустака, сигурно ще разберете какво имам предвид.

— Защо, какво му имаше?

— Мязаше на гол рибок, сър.

— На гол рибок?

— Мъжката риба се казва рибок, сър.

Нещо подобно на електрически ток се промушило надлъжно през Бранспет и го разтърсило като бобова шушулка от глава до пети.

— На смешен гол рибок? — запитал той задавено.

— Да, сър. Смешен и гол както го е майка родила.

Бранспет се разтреперил като млековарка на огън. Една невероятна, дива мисъл просветнала в съзнанието му. Гол рибок, при това смешен...

На екрана никога не се е появявал гол рибок. Смешни котки, смешни мишки, смешни кучета... но не и смешен гол рибок. Той ококорил светнали очи.

— Да, сър, когато Негова светлост започна да си пуска мустаци, почувствах облекчение. Мислех си, че промяната може да е за добро. И в началото наистина беше. Но сега... знаете как е, сър... често си мечтая ония щастливи дни да се върнат отново. Човек никога не знае къде му е заровен късметът, нали така, сър?

— Значи ще се радваш да видиш края на мустаците на лорд Бромбъро?

— О, да, сър, бих бил неописуемо удовлетворен.

— Добре — вдигнал глава Бранспет. — Тогава аз ще ги обръсна.

В личния си живот икономите не се придържат към оная безизразна тържественост, която правилата на службата ги задължават да спазват на публични места. Пусни нещо сензационно на някой иконом, когато си бърби с теб в спалнята ти, и той ще подрипне с ей такива очи. Точно това направил и старият Фипс.

— Ще ги обръснете, сър? — зяпнал той разтреперан и изумен.

— Ще ги обръсна — изрекъл неумолимо Бранспет и изцедил последните капки шампанско в чашата си.

— Ще обръснете мустаците на Негова светлост?

— Още тази нощ. И няма да оставя ни косъм.

— Но, сър...

— Какво има?

— Мина ми през ум, сър, как ще го сторите?

Бранспет цъкнал с език нетърпеливо.

— Фасулска работа. Той сигурно обича да си сръбне нещо преди лягане? Уиски или пък друго?

— Винаги нося на Негова светлост чаша топло мляко в пушалнята.

— Занесе ли му го вече?

— Не още, сър. Канех се да го сторя след малко.

— А има ли в къщата някакво приспивателно?

— Да, сър. Негова светлост не може да спи в горещо време и обикновено си взема едно хапче дремолин в млякото.

— Тогава, Фипс, ако наистина си сладурът, който мисля, че си, тази вечер ще му сложиш в млякото не една, а четири таблетки.

— Но, сър...

— Знам, знам. Това, което се опитваш да попиташ, е какво ще намажеш ти от цялата работа. Ще ти кажа, Фипс. Ще намажеш един куп мангизи, хубави, шумолящи британски лирички, които не миришат, Фипс. Дори на помада за мустаци не миришат. Ето това ще намажеш. Ако лицето на лорд Бромбъро без перушина е такова, каквото ми го описваш, мога да ти гарантирам, че след нула време ще се търкалям в злато и богатства и ще се чудя как да се отърва от данъци. При което бъди спокоен — ще си получиш своя дял. Ти сигурен ли си във фактите? Ако разчистя тоя вековен гъсталак, ще стигна ли най-сетне до въпросното рибешко лице?

— Да, сър.

— Риба от мъжки пол с отлични комедийни заложби?

— О, да, сър. Преди да му свикна, исках да се застраховам срещу трудова злополука — имаше опасност да ми се пукне жлъчката от смях.

— Това е всичко, което искам да знам. Така. Е, Фипс, мога ли да разчитам на твоето предано сътрудничество? Преди да отговориш, трябва да добавя, че от това зависи щастиято на моя живот. Ако се включиш, аз ще мога да се ожения за момичето, което обожавам. Откажеш ли ми, ще прекарам остатъка от дните си в отшелничество като мрачен, озлобен ерген.

Икономът явно се трогнал. Винаги мил и беловлас, в този момент той изглеждал по-мил и по-беловлас отвсякога.

— Така ли стоят нещата, сър?

— Така.

— Добре, сър. Не бих искал да се изпречвам на пътя на един млад господин към неговото съкровено щастие. Знам какво значи да любиш, сър.

— Наистина ли знаеш?

— Наистина, сър. Не обичам да се хваля, но едно време момичетата ме наричаха Гиздавия Джордж.

— И така...?

— Ще направя както желаете, сър.

— Знаех си, Фипс — казал развълнувано Бранспет. — Знаех си, че ще мога да разчитам на тебе. Остава само да ми покажеш коя е стаята на лорд Бромбъро.

Тук племенникът ми изведнъж млъкнал като цапардосан с мокър парцал. Една тревожна мисъл проблеснала в ума му.

— Хей! Ами ако си заключва вратата?

— Всичко е наред, сър — успокоил го икономът. — В топлите летни месеци, когато нощите са душни, Негова светлост не спи в спалнята си. Той си ляга в хамака на голямата поляна.

— Знам го тоя хамак — отвърнал Бранспет с нежни нотки в гласа. — Е, значи всичко е тип-топ. В кърпа ни е вързано, Фипс — и той стиснал ръката на иконома, — не знам как да ти благодаря. Ако всичко се развие съгласно оперативния ни план, ако разголената муцуна на лорд Бромбъро ми даде вдъхновението, което очаквам, и в резултат на това аз се замогна, ти, повтарям, ще споделиш богатството ми. Няма да мине много и към килера ти ще потекат върволици слонове и кервани с камили, натоварени със злато, скъпоценни камъни и редки подправки. А също и порядъчни количества слонова кост, маймуни и фазани. И... как каза, че ти е името, Джордж, а?

— Да, сър.

— Тогава първото ми чедо ще се казва Джордж. А пък, ако е момиче — Джорджина.

— Много ви благодаря, сър.

— Няма защо — отвърнал Бранспет, — удоволствието е мое.

Първата мисъл на Бранспет, когато се събудил на следващата сутрин, била, че е сънувал странен и красив сън. Някакво живо, прекрасно и пълно с опасна екзотика приключение — как се измъква от къщата по раирана пижама и копринен халат, въоръжен с ножица, навежда се над хамака, където нищо неподозиращ си хърка лорд Бромбъро, и кастри до основи мустаците му, известни доскоро с прозвището Великолепни. Бранспет тъкмо въздъхнал скръбно и си пожелал сънуването да би било вярно, когато осъзнал, че е точно така. Припомнил си всичко — котешкото промъкване крадешком надолу по стълбите, прекосяването на поляната, онова металическо клъц-клъц-

кльц на безмилостните ножици в съпровод на якото мъжко хъркане в тихата нощ. Не било сън. Всичко си било най-действително. Горната устна на домакина му би трябвало вече да е добила вида на узряла нива, подложена на издевателствата на пиян комбайнер.

Бранспет няма навика да скача от постелята още с пукването на зората, но този път го сторил най-охотно. Бил обладан от изгаряща жажда да зърне ръкоделието си, за пръв път да види лорд Бромбъро гол-голеничък в най-съкровения периметър от аристократичното си телосложение. Не минали и десетина минути и Бранспет бил облечен и на път към трапезарията. Знаел, че домакинът му е рано пиле и дори и такава опустошителна трагедия не би го възпряла да припне към кафето и пушената херинга в мига, когато ги надуши.

Обаче в трапезарията се помещавал само Фипс. Той усърдно припалвал фитила под топлите ястия на бюфета. Бранспет го поздравил бодро и напето.

— Добро утро, Фипс. Здравсти, здрасти, дай пари за пасти.

Икономът изглеждал нервен като трепетлика.

— Добро утро, сър. Тъ... мога ли да ви попитам, сър...

— О, да — отвърнал Бранспет. — Операцията мина с небивал успех. Всичко беше като по часовник. На фона на моите действия дори железният херцог Уелингтън, разгромяващ Наполеон Бонапарт, би изглеждал като първокласник...

— Радвам се да го чуя, сър.

— Нито една засечка от началото до края, нито една погрешна стъпка. Кажете ми, Фипс — продължил Бранспет, като си боднал жизнерадостно едно пържено яйце и китка бекон и се разположил на масата, — на каква точно риба ти приличаше лорд Бромбъро, преди да си пусне мустаците?

Икономът се замислил.

— Ами, сър, не знам дали сте гледали „Сидни Есетрата“?

— Тъ?

— Едно анимационно филмче, сър. Наскоро ходих на кино в Норич в свободния ми следобед миналата седмица — каза Фипс и се изкиска при спомена — и там давах едно ново филмче, „Приключенията на Сидни Есетрата“. Пуснаха го преди главния филм и до края едва се удържах да не се изпусна от смях. Оная есетра приличаше досущ на Негова светлост в най-добрите му дни.

И Фипс се изнесъл от стаята, а Бранспет останал да зяпа след него като глътнал конска муха. Пясъчната му кула се срутила върху него с трясък. Славата, богатството и брачното блаженство отлетели подобно на ято есенни щъркели. Целият му труд се оказал напразен. Щом на белия екран вече имало смешна риба, съвсем ясно било, че ще е само загуба на време да се създава друга такава, дори и да не е от семейство есетрови. Той се хванал за главата и застенал над пърженото си яйце като ранена в сърцето пантера. И тогава вратата се отворила.

— Ха — викнал лорд Бромбъро, — добро утро, добро утро.

Бранспет се извърнал рязко, при което парче бекон излетяло от вилицата му като изстреляно от катапулт. Макар че, както си мислел, видът на домакина му с нищо не можел да помогне за професионалното му развитие, той бил изпълнен с любопитство да го зърне. И както се бил извърнал, така и замръзнал на място като жената на Лот^[1].

Пред него стоял старият лорд Бромбъро, а от величествените му бромбъровски мустаци не липсвало ни косъмче. Те се развявали и ветреели пред очите му като прабългарски байрак от конска опашка в цялата си първична пищност.

— Е, какво? — подушил с нос лорд Бромбъро. — Вкусен ориз? Бравос, бравос!

И се насочил целеустремено към бюфета. Вратата отново се отворила и из нея се изсипал зальоханият Едуин Потър с по-зальохан вид отвсякога.

Освен че мязал на дипломиран лъохман, Потър-младши бил разтревожен като бременна хлебарка.

— Я чуйте — рекъл той, — баща ми се е зацурал някъде.

— Ами като е щур, ще се зацура — подхвърлил лорд Бромбъро, който си падал по ръсенето на солени сутрешни шеги.

— Искях да кажа — продължил Потър-младши, — че не мога да го намеря. Отидох в стаята му да говоря с него и я открих съвършено празна, а в леглото му не е спано.

Лорд Бромбъро невъзмутимо си сипвал ориз в чинията.

— Точно така — рекъл аристократът. — Снощи той искаше да опита моя хамак, така че му го дадох на заем. Ако е спал толкова дълбоко, колкото и аз, значи е спал като къпано коте. На мене ми се приспа още докато си пиех млякото, а на сутринта се събудих в едно

кресло в пушалнята. А, скъпа — обърнал се той към вратата, защото в това време влязла Мюриъл, — ела да опиташ от ориза. Мирише превъзходно. Тъкмо казвах на младия ни приятел, че неговият благороден отец спа тая нощ в моя хамак.

По лицето на Мюриъл било изписано недоумение.

— Искаш да кажеш навън в градината?

— Разбира се, че това искам да кажа. Знаеш къде е моят хамак. Виждал съм те да лежиш в него.

— Тогава в градината трябва да е проникнал пръч.

— Пръч? — повторил лорд Бромбъро, който вече бил седнал на масата и тъпчел ориза в разтворената си паст, както хамалин товари кораб с жито. — Как така пръч? В нашата градина няма пръчове. Поради какво заключаваш, че в нашата градина има пръчове?

— Поради това че някой е изпасъл мустаците на сър Престън.

— Какво?!

— Ами срещнах го навън. Храсталакът му е обръстен до корен. Ето го и него. Виж го сам.

На пръв поглед на Бранспет му се сторило, че на прага стои съвсем непознат човек. Едва когато новодошлият скръстил ръце и взел да говори с познатия стържещ глас, племенникът ми разпознал сър Престън Потър, баронета от Кулите на Уаплей.

— Така значи! — викнал сър Престън и насочил към лорд Бромбъро гневен поглед, пълен с унищожителен, изпепеляващ, хипнотичен огън.

Лорд Бромбъро довършил ориза си и вдигнал очи.

— А, Потър — рекъл той. — Значи си си обръснал мустака, а? Много умно. От него и бездруго нищо не ставаше. Така поне ще си пощастлив.

Адският огън в очите на сър Престън Потър се разгорял още по-адски. Отдалеко си личало, че бил разтърсен из основи.

— Бромбъро — изръмжал той, — имам да ти кажа само пет неща. Първо, че ти си най-мерзкият, долен гад, който някога е позорил страниците на „Дебрет“^[2]. Второ — че подлият ти акт да гилотинираш мустака ми показва, че си долен страхливец, който е знаел, че поражението му е в кърпа вързано и само така може да си осигури победа. Трето — че възнамерявам да се свържа с адвоката си незабавно с цел да предявя обвинение. Четвърто — сбогом завинаги. И пето...

— Я си вземи едно яйце — обадил се лорд Бромбъро.

— Няма да си взема яйце. Това не е въпрос, който ще ти се размине само с някакви яйца. Петото, което исках да ти кажа...

— Но, драги ми приятелю, ти май си мислиш, че аз имам нещо общо с това, което ти се е случило. Одобрявам го, да. Одобрявам го от все сърце. Сега Норфък несъмнено ще е едно много по-приятно място за живеене. Но в никакъв случай не е мое дело. Аз спях като пън цялата нощ в пушалнята.

— Петото, което искам да кажа...

— В едно кресло. Ако не ми вярваш, ще ти го покажа.

— Петото, което искам да кажа, е, че е сложен край на годежа между дъщеря ти и моя син.

— Както на мизерния ти мустак. Ха-ха-ха! — изкискал се лорд Бромбъро, който имал цял куп добри качества, но бил напълно лишен от каквато и да било тактичност.

— О, татко! — викнал Едуин Потър. — Искам да кажа... дявол да го вземе!

— А аз искам да кажа — прогърмял сър Престън, — че на годежа ти се слага край. Ясни ли са ти петте ми точки, Бромбъро?

— Горедолу — отвърнал лорд Бромбъро, като за всеки случай броял на пръсти. — Аз съм долен гад, страхливец, ще заведеш дело, казваш ми сбогом и дъщеря ми никога няма да се омъжи за сина ти. Да, точно така, пет.

— Прибави и шесто. Ще се погрижа да те изхвърлят от всичките ти клубове.

— Нямам ни един.

— О? — смутил се сър Престън. — Е, добре тогава, ако някога решиш да произнесаш реч в Камарата на лордовете, прави си сметката. Ще бъда там на балкона и ще те освиркам.

Той се обърнал и с горди крачки излязъл от стаята, следван от хленчещия Едуин. Лорд Бромбъро си взел цигара от табакерата.

— Дърто безмозъчно магаре. Предполагам, че мустаците му са отрязани от някой спонтанно основан доброволен комитет на възмутените местни граждани от селски произход. Има ги такива и в Америка — дето пазят реда и морала. Абсурдно е да си мислиш, че можеш да отглеждаш по себе си такива отвратителни, безплодни, карикатурни бурени като Потъровите, без да възбудиш у обществото

чувството на справедлив гняв. Не се и съмнявам, че са го дебнели с месеци. Спотайвали са се. Чакали са първа възможност. Е, драга моя, значи сватбата ти се отменя. Неприятно в известен смисъл, защото си купих нови панталони за случая. Но какво да се прави...

— Да, няма какво да се прави — каза Мюриъл. — Ти обаче не се коси, ще има и друга сватба.

И тя хвърлила едно нежно око към Бранспет, но на неговите устни не се появила очакваната в отговор усмивка. Той седял умърлушен като мокро пиле, свел глава над пърженото си яйце.

Каква полза имал, питал се с горчивина, че годежът е разтурен? Нали той самият никога нямало да може да се ожени за Мюриъл. Кой бил той? Някакъв си художник без пукнат грош и без перспективи. Сега вече никога не ще измисли комичен персонаж за киното. Имало един кратък момент, когато се надявал, че новооткритата физиономия на сър Престън Потър ще му даде живителна идея, но тази надежда издъхнала безвъзвратно. Сър Престън Потър без мустаци изглеждал просто като сър Престън Потър без мустаци.

Изведнъж усетил, че лорд Бромбъро нещо му говори.

— Моля?

— Рекох имаш ли огънче?

— О, съжалявам.

Бранспет измъкнал запалката си и услужливо щракнал. После нехайно поднесъл пламъчето към цигарата на домакина си.

Или, по-скоро, тъй като отчаянието временно било съсипало чувството му за разстояние, към мустациите, които се диплели на талази околоръст. В следващия момент лумнал буен пламък и в стаята се понесъл облак парлив дим. Когато се разчистил, на мястото на това, което допреди минута се славело като една от двете най-ужасни грозотии на Норфък, било останало само димящо стърнище.

Нечовешки рев разсякъл въздуха, но Бранспет дори не го чул. Той зяпал ококорен лицето, изникнало насреща му сред стелещата се мъгла. Бил професионално възхитен от късия, пипонест нос, изпъкналите очи, устата, която зеела и потрепвала. Едва когато домакинът се хвърлил яростно през масата с оголени зъби и протегнати ръце, благоразумието на моя племенник се върнало на мястото си. Той се шмугнал под трапезата и излязъл от другата страна.

— Дръжте го! — ревял като саблезъб тигър вбесеният граф. — Хванете го! Седнете му върху главата!

— Как пък не! — насреща му излязла Мюриъл. — Той е мъжът, когото обичам.

— Тъй ли? — изрекъл лорд Бромбъро, като дишал тежко и приклякал за нов скок. — Е, той е човекът, когото ще разфасовам с голи ръце — когато го хвана.

— Мисля, че трябва да скочиш през прозореца, скъпи — казала нежно Мюриъл.

Бранспет бързо претеглил съвета на мозъчните си везни и го намерил за полезен и навременен. Забелязал, че прозорецът, който гледал към една чакълена алея, бил отворен. Оттам сладкият летен въздух се носел навътре, а след секунда Бранспет поел хвърчешком в противоположната посока. Докато ставал от чакъла и се отупвал, нещо го треснало по темето. Било кафеник без съдържащото се в него кафе.

Но кафениците, макар и отлично прицелени, не значели нищо за Бранспет в настоящия момент. Макар от този да му се надигнала лоша цицина, а в добавка да имал две ожулени ръце и едно коляно. Освен това панталоните му, любимите, се оказали с голяма дупка. И все пак сърцето му пеело.

Защото Фипс бил допуснал грешка. Фипс се оказал едно старо магаре. Фипс не можел да различи риба от рак, независимо дали има или няма вторични полови белези. Лицето на лорд Бромбъро изобщо не наподобявало риба. То мязало на нещо много по-прекрасно, пълно с възможности за белия екран, нещо много по-доходоносно от някаква си риба. В този единствен миг на просветление, преди да залегне под масата, Бранспет видял лорд Бромбъро такъв, какъвто е — Жакоб Жабока.

Той се обърнал и съзрял как домакинът му замахва с един самун.

— Мюриъл! — викнал.

— Да? — отвърнало момичето, което вече стояло на прозореца до баща си и наблюдавало сцената с голям интерес.

— Обичам те, Мюриъл.

— Аз също.

— Но засега трябва да те напусна.

— Знам — отвърнала Мюриъл. Тя погледнала през рамо. — Татко отиде да вземе ориза.

Бранспет също видял, че лорд Бромбъро е изоставил временно огневата позиция.

[1] Лот (библ.) — племенник на Авраам, предупреден от ангели, избягал от прокълнатия град Содом. Жена му се обърнала да види разрушенията и се превърнала в стълб от сол. — Бел.прев. ↑

[2] Книга с имената и родословието на перовете, съставителят е умрял през 1822 г. — Бел.прев. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.